ВЕСЕЛКА
ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ
THE RAINBOW
A CHILDREN'S MAGAZINE

РІК XXXII ГРУДЕНЬ 1985 Ч. 12 (371)

НАШИМ СПІВРОБІТНИКАМ, ПЕРЕДПЛАТНИКАМ,

ЧИТАЧАМ, ЇХНІМ БАТЬКАМ, УЧИТЕЛЯМ І ВИХОВНИКАМ,

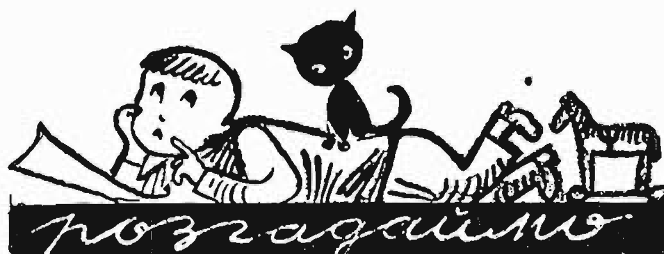
ЩО СВЯТКУЮТЬ РІЗДВО ХРИСТОВЕ ЗА НОВИМ СТИЛЕМ,

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

— бажають —

Видавництво й Редакція „ВЕСЕЛКИ"

ХТО ЦЕЙ МАЛЯР?

Від міста до міста,
Від хати до хати
Ходить-ходить пан маляр
Вікна малювати.
Змалював сріблисто
І квітки і листя.

Всі його ми знаємо,
Всі його стрічаємо,
Та ніхто у гості
Не веде до хати,
І ніхто за працю
Не дає заплати.

ЗАГАДКИ — НЕДОМОВКИ

а) Таку я вдачу маю,
То лину, то стрибаю,
А прийде зима,
Стану сама.

Думав хлопчик день, —
Не вгадав,
Думав два — не вгадав,
Бо про . . . . . не згадав.

б) В небі хмара пролітала,
Білий пух порозсипала.
Він на землю міцно ліг,
Називають його . . . .

МЕТАГРАМА

З „К" дерева захищає,
І на них вона завжди;

З „Н" звірятко заховає,
Коли треба від біди.

ХТО Я?

Я не птах, а крила маю —
Хоча ними й не махаю,
Та лечу понад пустелі,
Понад море і оселі,
Не боюсь високих гір,

Що сягають ясних зір,
Хмару, бурю перескочу
І лечу, куди захочу,
Все літати звик я так,
Бо ім'я моє . . . . .

ДИВНА ХАТКА

Хатка-волохатка,
П'ять кімнаток має,
П'ять братів туди влізає.
У зимову пору там
Тепло всім братам.

ЩО ЦЕ?

а) Летить тихо, лежить тихо,
А як сонце припече —
З шумом потече.

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК ЗА ЛИСТОПАД ДОДАЙТЕ ПРІЗВИЩА. 1) Мудрий. 2) Великий. 3) Хмельницький. 4) Мазепа. 5) Шашкевич. 6) Шевченко. 7) Франко. 8) Українка. 9) Петлюра. 10) Коновалець. **ЯКІ ЦЕ СЛОВА?** Волос, голос, колос, молот, голод холод, молоко, долото, колода, волосся, колосся, колодка. **ГЕОГРАФІЧНІ ЗАГАДКИ.** а)Китай. б) ЯпоніЯ. **ЯКЕ ЦЕ МІСТО?** Конотоп. **ОСІННІ ЗАГАДКИ.** а) Восени. б) Буквою „О". **ЩО ЗА ДИВО?** а) Книжка. б) Свічка.

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода" заходами Українського Народного Союзу. Редагує Колегія. Річна передплата становить у ЗСА — 8.00 дол. у інших країнах — рівновартність цієї суми. Для членів УНС 5.00 дол. Ціна окремого числа 75 центів. Ціна подвійного числа — 1.00 дол.

THE RAINBOW — VESELKA

ISSN 0300-6379

Обкладинка роботи Едварда Козака

Published monthly, except May to August Bi monthly
at Jersey City, New Jersey
30 Montgomery Street — Jersey City, New Jersey 07302
Supscription $8.00 per year UNA members $5:00 per year
Entered as Second Class at Jersey City, N. J

Ілюстрація на обкладинці:
Ярослава Кучма — Готування до Різдва.

ЇДЕ СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

(Ілюстрація Петра Холодного)

В небі метушня і рух,
Янголята працю мають:
Он одні несуть кожух
Для святого Миколая,

Інші лагодять санки,
Навантажують дарунки,
Світять край шляху зірки,
Шлють на землю поцілунки.

Сів у сани Миколай
В митрі й теплих рукавицях:
— Янголику, поганяй,
Щоб на землю не спізниться!

Пара коників летить,
Креше іскри підківками,
Сяє сріблом, мерехтить
Шлях, засіяний зірками.

Дітвора ж гуде, мов рій,
Жде на гостя нетерпляче:
Хто був чемний, той радій!
Хто нечемний був, хай плаче!

За Я. Вільшенком

МИКОЛАЇВ ДАРУНОК

Довго в ніч я ждав на Миколая,
Слухав, чи санки не рипотять,
Чи не тупає весела зграя
Білих, мов сніжинки, янголят.

Ждав я довго, ждав і не діждався,
І не знаю сам, коли заснув,
Аж до ранку спав, не прокидався,
Хоч, здається, кожний шурхіт чув.

Аж оце уранці прокидаюсь
І очам не вірю я своїм...
О, спасибі, добрий Миколаю,
Що з дарунком Ти зайшов в наш дім!

Не санками, видно, Ти приїхав,
Оленів лишивши у раю,
А в ракеті безшелесно, тихо
У кімнату прилетів мою —

І в дарунок Ти поклав на ліжку
Не півтузеня березових різок,
А барвисту українську книжку,
Повну найчудовіших казок.

— — — — —

Пояснення-словничок: Шурхіт — шелест, шарудіння (rusting, murmur).

Ганна ЧЕРІНЬ

Ілюстрація Марти ГУЛЕЙ-ЛЕҐЕЦКІС

РОБОТ ВЗИМКУ

Цілу ніч лютувала хуртовина... Намело стільки снігу, що зранку ніхто не міг вийти на вулицю.

— Якби я знав, встав би вночі сніг відкидати... сказав тато. — До мене сьогодні з Ню Йорку представник фірми прийде, а я спізнююсь, та й то не знаю взагалі, чи зможу проїхати експресом.

— Той пан також не зможе через сніг приїхати, так що не турбуйся, тату, — обізвався Сергійко. — Краще грайся зі мною. Граймося в робота!

— Добра думка! — скрикнув тато. — Ану, роботе, я тебе зараз підкручу; піднімай ноги, права — ліва, тепер руки — права — ліва, кожух вдягай, шапку на вуха, бери рукавиці й виходь надвір!

Сергійко швидко виконував ці накази, і через яку хвилину обоє вийшли в двір. Сергійко відразу провалився у високий замет. Снігу було аж по пояс.

— Ой, тату, я провалився! Вилізти не можу!

— Нічого страшного, — заспокоїв його тато. — Зараз тебе відкопаю. Але пам'ятай, що ти — робот, а роботи не бояться, не кричать і не плачуть.

— А що ж вони роблять, коли проваляться в сніг?

— Стоять і чекають, поки їх відкопають. Отак.

— Чух-жух! Чух-жух! — шуміла татова лопата. Скоро Сергійко звільнився із снігової пастки.

— Увага, роботе! Нагнутись! Взяти лопату.

— Є, нагнутись і взяти лопату. Можна?

— Правильно. Лопату вліво — вправо! Сніг на лопату, відкидати вліво — вправо! Вліво — вправо! Раз — два! Раз — два!

Робот працював, як машина. Тато ледве встигав команду подавати. Він ішов слідом і підчищував ті місця, які робот, як машина, не міг побачити. Але скоро Сергійко втомився...

— Тату, це говорю я, Сергійко, а не робот. Але я говорю за робота, бо він не вміє від себе говорити, він тільки повторює команду. Робот дуже натомився, він хоче відпочити...

— Роботи не втомлюються, — засміявся тато.

— Втомлюються, — не згоджувався Сергійко. — Ти сам казав, що твоє авто втомилося, що воно має відпочити, що його треба напоїти... Робот також може перегрітися й згоріти. Йому також треба дати їсти.

— О так? — здивувався тато. — Може ти й маєш рацію. Роботи бувають різні, навіть і такі, що люблять шоколядне морозиво з горішками...

При згадці про морозиво Сергійко аж облизався.

Тато торкнув ґудзик на Сергійковім кожушку, робот спинився й випустив з рук лопату.

— А тепер я Сергійко.

— Можеш бути й роботом. Ходімо до мами, вона щось доброго знайде і для тебе, і для робота.

В ГРУДНІ

Раптовий сніг упав на землю,
завис нечутно на гілках,
і забіліла сосен зелень
у неполоханих гайках.

Вже влаштувавсь ведмідь на зиму
в барлозі темній і зручній,
лежить і згадує ожину —
і усміхається у сні.

А змерзлі клени та берези
ховають ноги в теплий сніг
і затихають обережно
аж до далекої весни.

— — — — —

Пояснення-словничок: **Барліг** — den, lair; **ожина** — blackberry; **клен** — maple

Володимир МАЦЬКІВ

ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ

Святкування тисячоліття хрищення України відбудеться в 1988 році. Хоч до цих роковин ще доволі далеко, то вже тепер треба до них гідно й достойно приготовитися.

Прийняття християнської віри нашими предками в 988 році, це важлива історична подія.

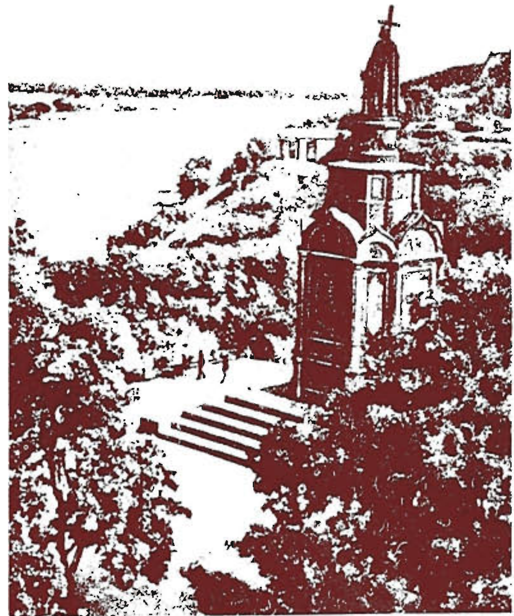
Християнську віру завів в Україні великий київський князь Володимир і за те визнано його святим. В Україні вже раніше було чимало християн, головно в південній частині держави над Чорним морем. Перекази згадують, що св. апостол Андрей незабаром після Господнього Вознесіння перебував на землях України і проповідував Христову науку. Він предсказав, де буде збудований Київ, столиця України.

Княгиня Ольга, бабуня князя Володимира, теж признана святою, була християнкою. Мала свого священика-сповідника й місіонера о. Адельберта з Німеччини. В Києві ще перед хрищенням нашої батьківщини була церква св. Іллі.

Володимир Великий, сівши на київський престіл, був поганином. Він покланявся ідолам — Перунові, Велесові, Стрибогові, Дажбогові, Хорсові та іншим меншим божкам і богиням. Але князь зрозумів, що ідоли, це тільки божки, зроблені людськими руками з каменя чи дерева та прикрашені золотом і сріблом. Люди приносять їм жертви, але ці ідоли не мають ніякої сили керувати світом.

Князь Володимир почав просліджувати різні віровизнання — мохаммедан, ізраїльтян, християн. Він скликав дорадників і запитав про їхню думку, яку віру завести в Україні. Вони порадили князеві вислати послів до різних країн, що вірять в одного Бога, щоб наочно переконалися, котра віра найкраща. Володимир послухав ради. Коли посли повернулися до Києва, сказали князеві, що найкращою вірою є грецька, тобто християнська у східньому (византійському) обряді. Володимир Великий охристився сам і вирішив охристити все населення своєї держави.

Як оповідає літописець, князь велів скинути ідолів, порубати і спалити їх подобу, а головного ідола Перуна наказав прив'язати до кінського хвоста і втопити в Дніпрі. Тоді наказав, щоб усі мешканці Києва зібралися над Дніпром: ,,Коли хто не з'явиться, бідний, чи багатий, ворогом мені буде" — так записав княжі слова літописець. Люди зійшлися на призначене місце. Прибув і князь в своєму оточенні, прибули бояри і священики з Греції. Люди ввійшли в воду, дорослі по шию, молодші по груди при березі ріки, малих дітей батьки тримали на руках. Священики на березі відправляли молебен і читали молитви. Про цю подію літопис каже: ,,І радий був Володимир, що пізнав Бога".

Пам'ятник Великому Князеві України св. Володимирові в Києві

Після хрищення в Києві християнська віра поширилася по всій Україні. Нова віра приймалася поволі, бо люди привикли до давньої поганської. Ще й досі в українських народних звичаях збереглися деякі залишки давньої віри і наш народ зберігає цю традицію, але вже в християнському дусі. Великою перешкодою в поширенні християнської віри був брак священиків. Але незабаром висвячено місцевих духовників і вони стали навчати людей правдивої віри. З прийняттям християнства почали будувати в Україні церкви, спочатку в містах, а потім по селах. Так Христова наука закріпилася в Україні.

Тепер московські комуністи-безбожники переслідують віруючих людей, закривають і нищать церкви й монастирі, або перемінюють їх на музеї, магазини, шпихлірі. Священиків арештовують і вивозять на Сибір до концентраційних таборів, або засуджують на тяжкі роботи. Так само роблять з іншими віруючими українцями. Але ніякі переслідування не вирвуть віри в Бога з сердець українських людей.

Ієрархія наших Церков у вільному світі вже робить приготування до відзначення тисячоліття хрищення України, бо завдяки цій події Україна стала не лише християнською країною, але поширилася в ній культура, наука, мистецтво та національно-державницька свідомість.

ЧОМУ У БУРУНДУЧКІВ ТЕМНІ СМУГИ?

(Ілюстрація Ольги Рудакевич)

Натягав ведмідь мох і листя в свій барліг, заліз у темний куток та й міцно-міцно заснув на цілу зиму. Так міцно, що і не чув, як кедри та сосни шуміли, та тріщали від вітру та морозу. Але як тільки весняне сонечко над тайгою пригріло землю, забулькотіли перші стумочки — прокинувся ведмідь. Виліз зі свого барлогу голодний, сердитий, сів на пеньочок. Очі лапами протирає, потягається, грюкає: ,,Весна, весна, а їсти нема чого! Що тут робити?"

А їсти хочеться. Цілу зиму нічого не їв, не дивно, що зголоднів. Пішов ведмідь шукати щось поїсти. Але що ти в цей час знайдеш? Ще ж сніг весь не зійшов. Не тільки ягід, але і травинки ще ніде нема. Іде ведмідь по лісу, перевалюється з боку на бік. Аж бачить — пеньок стоїть, а під ним хтось вовтузиться. Медвідь пень лапами обхопив, хотів вирвати з землі та не зміг. Міцний був пень, корявий, а сили у Бурмила не було. Аж заревів з досади ведмідь.

Запитав: — Чи є тут жива душа? Вилізай!

І вискочила з-під пня жовта тваринка — бурундучок. Він також цілу зиму спав у своїй нірці під пнем. Дивиться маленький бурундучок — стоїть перед ним ведмідь — великий, волохатий страшний і реве. Здивувався бурундучок:

— Дідусю-ведмедю, чого ви такі сердиті?

— Це я з голоду! Цілу зиму нічого не їв. Є у тебе щонебудь перекусити?

— Зараз принесу — і побіг до своєї хатки бурундучок. За хвилинку вертається, приносить солодкі корінці. ,,Ось, дідусю, поїжте!"

Поїв Бурмило, подобрішав.

— Дякую тобі, бурундучку: Маленький ти, а хороший, добрий!

І погладив ведмідь бурундучка по спині. Обережно, ніжно, але на жовтій шерсті бурундучка з'явились і залишились на ціле життя темні смуги від кігтів ведмедя.

З того часу у всіх бурундучків смуги на спинці.

— Це нам дідусь ведмідь подякував, погладив! — кажуть бурундучки.

Сибірська казка, вільно переказала Н.Л. — М.

— — — — —

Пояснення-словничок: **Натягати** — тут: назбирати, нагромадити; **берліг** — den, lair; **тайга** — vast Siberian forest; **грюкати** — to bang; **перевалюватися** (ходом) — to waddle; **корявий** — кривий, сучкуватий (uneven, crooked); **досада** — невдоволення; **подобрішати** — to be come kinder; **спинка,** спинки — хребет (back); **погладити** — попестити to (coddle); **смуга** — stripe; **кіготь** — caw.

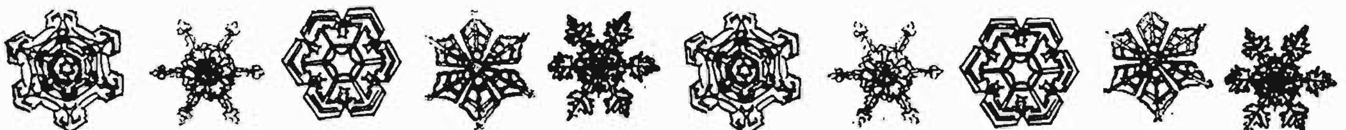
МАЙСТЕР ГРУДЕНЬ

Дорожний майстер грудень
Мости будує всюди,
Вкриває ріки кригою,
Воює із облигою:

Дороги підморожує
Ще й снігом припорошує,
Щоб на дзвінких санчатах
Новому року мчати.

— — — — —

Пояснення-словничок; **Дорожний майстер** — road builder; **облига, відлига** — thaw.

ЗИМА

(Ілюстрація Ірини Молодецької)

А, а, а!
Вже прийшла зима.
Всі ми, хлопці і дівчата,
Добуваємо санчата
І спускаємось з горба —
А, а, а!

Е, е, е!
Сніг іде, іде.
Побіліли ліс і поле.
Як то гарно йти до школи,
Як сніжок згори іде —
Е, е, е!

І, і, і!
Гей, на лід усі!
Ковзанів нам треба взяти,
На льодочку прогуляти,
Ковзанярі ми усі —
І, і, і!

И, и, и!
Гей, сюди, сюди!
Робимо зі снігу діда,
Тут Івась, і Любко, й Ліда,
А кругом такі сніги —
И, и, и!

О, о, о!
Снігу намело.
Падає від ранку нині,
Ні доріг вже, ні стежини,
Снігом світ весь занесло
О, о, о!

О. М.

НЕ ДАМОСЯ ЗИМІ

(Ілюстрація Ірини Молодецької)

Стежками, вуличками
Вийдем, вийдем з саночками
На сніжний горбок.
Хоч глибокий там є сніг,
Він злякати нас не міг.

Вийдем, вийдем на ставок,
На гладенький лід.
Ковзани підуть в танок,
Лишать тільки слід.
Вийде, вийде наш загін
З бистрим вітром в перегін.

А хто має з нас і лижви,
То на гірку йде,
Там де вітер дикий, хижий
Свище і гуде.
На вершині відітхнеш,
З гір в долину поженеш.

Хоч там студінь, там морози,
Бурі холодні,
Нам не знані плач, ні сльози —
Ми відважні всі,
Не дамося злій зимі.

За О. П-им „Світ дитини”

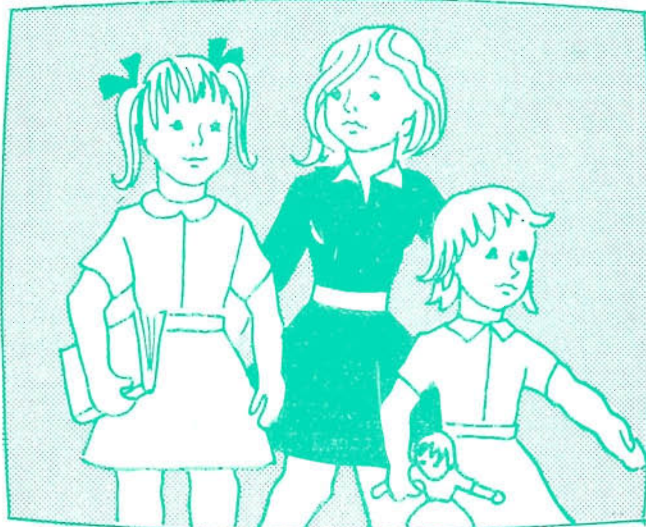

Пояснення-словничок: **ковзани** (а не лижви) — skates; **загін** — громада дітей; **в перегін** — в перегони (the races); **лижви** — (не з-польської нарти) ski; **вершини — вершок** (гори) — top; **студінь** — стужа (сильний холод); не **датися** — не дозволити комусь нас побороти.

Текст: Світлана КУЗЬМЕНКО

Ілюстрації: Іван БРИКОВИЧ

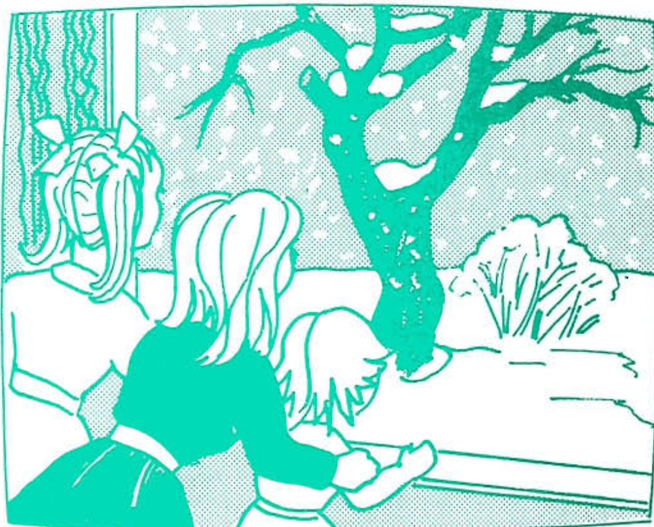
ІВАСЬ-МУДРАСЬ

Місяць грудень наступає.
Всі чекають Миколая.

Хочуть всі його зустріти,
А найбільш за всього, — діти!

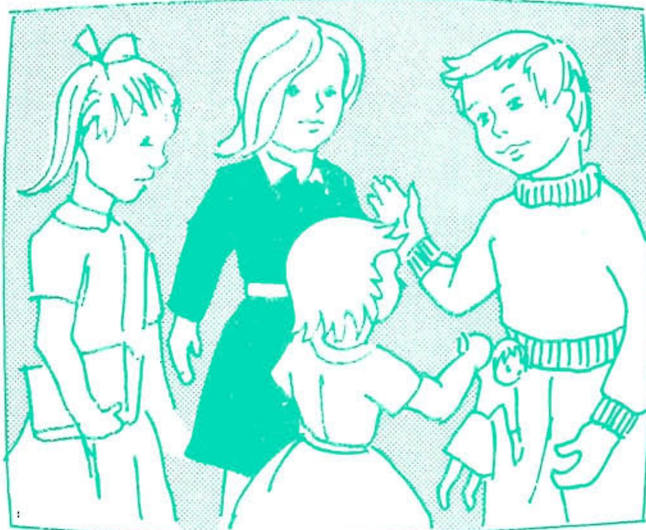
У Івася — три кузинки:
Ляля, Галя і Маринка

Дуже, дуже зажурились,
Як в віконце подивились.

Бо надворі — холодище.
Сніг іде і вітер свище.

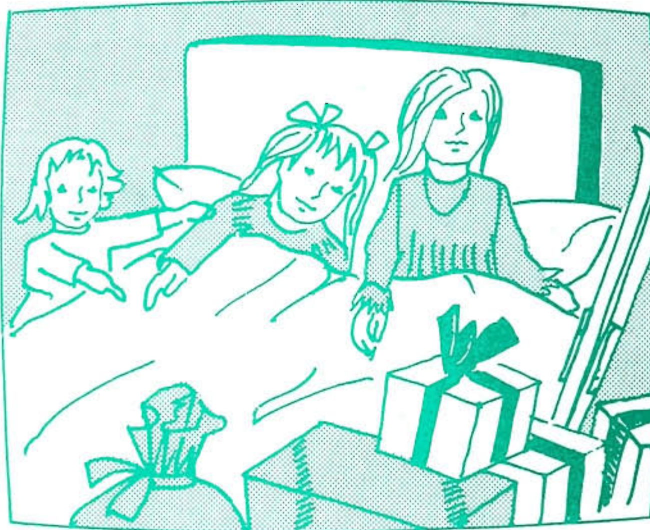
Хуртовино, почекай!
Снігу нам не намітай.

Бож, як так надворі буде,
Миколай і не прибуде.

А Івась: ви не журіться!
Святець снігу не боїться.

Дощ чи сніг там буде, хай, —
А прибуде Миколай!

І Мудрась не помилився:
Миколай вночі з'явився.

Коли сестри вранці встали —
Подарунки вже лежали.

Правду їм сказав Івась —
Недаремно він Мудрась!

Мартин і Маргарита КОЛ

Ілюстрація Зеновія ОНИШКЕВИЧА

СПАДЩИНА ГЕСТЕРИ ЛЕЙ

(Закінчення)

З наближенням Різдва Марта стала дивно спокійна. Одного пополудня вона сказала:

— Візьму Мекса й піду до хатки Гестери. Хочеш піти зі мною, Мексе?

Мекс став бігати кругом і радісно гавкати.

Марта довго не верталася.

— Де вона так забарилася? — затривожилася пані Еш. — Піду й погляну, що з нею.

Коли мама наблизилася до хатини Гестери, до неї донісся запах диму.

— Чи є хто в хаті? — спитала мама, застукавши до дверей.

— Двері відчинені, ввійдіть! — відповіла Марта.

Марта сиділа на скирті газет і вдивлялась у коминок. Єдиний звук, який було чути — це тріскіт горіючих полін.

— Чи бажаєте собі когось до товариства? Ми вже стали турбуватися вами.

Марта зробила місце, і пані Еш сіля біля неї. Довгу хвилину вони мовчки дивилися на полум'я.

— Знаєте, багато часу пройшло від тоді коли в цьому домику було тепло і хтось у ньому жив, — промовила пані Еш, обнявши Марту.

Врешті Марта заявила: — Мабуть, на Різдво поїду додому. Я вже давно не бачилася з своєю родиною.

— Гаразд, Марто, це не погана думка. Коли думаєш вирушити?

— Завтра вранці, — відповіла дівчина тихо.

— Гаразд, ходім до крамниці, відсвяткуємо мале Різдво поки поїдете, — запропонувала пані Еш.

Марта була піднесена на дусі і в поворотній дорозі гладила рукою кожний кущ і кожну галузку, повз яку проходила.

Коло крамниці вони стрінули тата. Він ніс оберемок полін.

— Тату, Марта хоче провести Різдво вдома.

— Знаю про це, — відповів тато.

— Не тут, але в своєму домі з батьками. Саме тепер пора, щоб ти зробив, те, що я хотіла б...

— Дозволь мені покласти на землю цей оберемок дров, — попросив тато добродушно.

— Розуміється, — погодилася мама. — А ви, Марто візьміть із креденсу скатерть і срібне накриття. Я принесу дещо з крамниці.

Коли Марта накривала стіл, вона почула, як подружжя Ешів шепотіло щось внизу.

Хоч святкувати Різдво було передчасно, то в крамниці панував святковий настрій. Поволі й обережно пані Еш поралася з своїми улюбленими стравами. Тато нервово шукав клубка червоної волічки. Врешті все було готове. Обід пройшов приємно. Цього особливого вечора палали свічники, блистіло срібло, іскрилися кришталі. Коли старовинний годинник внизу вдарив сьому годину, пані Еш встала і промовила до Марти:

— Слухайте, дорогенька! Завтра матимете багато зайняття, поки вирушите додому. Побачимося після вашого повернення.

Коли Марта застібувала плащ, вона зауважила червону нитку, обмотану довкола одного ґудзика.

— Коли ми обідали, — сказала пані Еш, —

Сента був тут і залишив щось для вас. Ідіть за ниткою.

Нитка повела Марту через кімнату вниз по сходах до крамниці. Нитка була зачеплена до картини Гестери

* * *

На Різдво сніг не падав, як обіцяв був Сента. Повітря було холодне й сухе. З кухонного вікна на горішнім поверсі пані Еш бачила стежку до оселі Гестери. Марта протоптала її, ходячи туди й назад. Виглядало, наче б подружжя Ешів мало знову сусідство й це було для них розрадою.

Коли Марта, провівши свята з родиною, повернулася до крамниці з антиками, вона не була приготована на те, що її чекало. Перед домом стояло вантажне авто телевізійних кореспондентів. Від авта до крамниці провадив грубий кабель. Спершу Марту огорнула тривога, що трапилося щось страшне.

В хаті було подружжя Ешів одягнене в найкраще вбрання. Обоє сиділи в освітленні рефлекторів. Технік дав знак Марті, щоб мовчала. Коли опит закінчився, пані Еш усміхнулася до Марти й промовила до техніка: — А це особа, про яку ми вам розповідали. Це вона знайшла золоту монету.

Коли врешті репортери від'їхали, пані Еш глянула на свого чоловіка. На лиці пана Еш видно було збентеження.

— Що сталося? — спитала здивовано Марта. — Що таке трапилося з монетою?

— Ви ніколи не вгадали б, що сталося. Пам'ятаєте цю монету, що ми знайшли в картині Гестери? Отож, тато заніс її до оцінки і виявилося, що хтось забрав її державної минниці в 1588 році...

— Але ж це був рік 1858, мамо, — поправив пан Еш.

— Ну, коли б воно там не було... Уряд шукав її від того часу. Ця монета напевно дуже вартісна, хоч ніхто про це не згадує.

— Генрі сказав мені, що це єдина того роду монета, яка збереглася, — промовив тато.

— Гестеро, Гестеро, — з жалем зідхнула мама — чому ж ти не спостерегла, що рама картини розхитана і не знайшла сама монети? Бог один знає, що цей образ увесь час висів у кухні.

З того часу різні люди заходили в крамницю і питали про золоту монету. Пані Еш провела багато годин, розповідаючи раз-у-раз історію монети. Вона це любила. Слава про малу крамницю з антиками рознеслася широко й далеко.

Минуло кілька тижнів, коли одного дня тата закликали до митного уряду в місті. Тут два урядовці з минниці в Сан Франціско обговорювали з ним справу.

— Без сумніву монета автентична! — ствердив старший урядовець. — Це єдина з серії ,,Темплетон Рейд'', золота двадцятьдоларова монета, яка збереглася. Я впевнений, що її примістять у Смитсонській колекції в Вашінґтоні.

Усміхаючися широко, він продовжував: — Наш уряд ґратулює вам і уповноважнює мене передати вам чек на десять тисяч долярів знахідки. Ви гарно справилися, пане Еш!

Тато не міг дочекатися повернення додому, щоб розказати мамі, що сталося. Пані Еш спокійно прийняла цю вістку.

— Коли слава про монету рознесеться, матимемо більше зайняття, ніж дотепер, — міркував пан Еш. — Ця монета принесла нам більше доходу, розголосу й задоволення, ніж тисячі антиків, які ми продали за всі роки. Мекс і я голосуємо, щоб поділитися грішми з Мартою, — сказав тато. — Що ти думаєш, мамо?

— Як дивно, — відповіла мама. — Мекс і я вирішили те саме!

Марта була здивована, коли довідалася пізніше, що вони постановили.

— Дякую вам обом, — промовила вона, споглядаючи на свої руки. — Не буду почуватися добре, прийнявши ці гроші. — Марта завагалася й продовжувала:

— Але я бажала б, щоб у крамниці влаштувати куток картин. Це буде свого роду спеціялізація в картинах, де я могла б...

— Але це справа майбутнього, а тепер, дорогенька, прийми гроші і втішайся ними.

Марта допитливо вдивлялася в їхні обличчя, наче б хотіла їх зрозуміти.

— Гаразд, ми не мусимо вирішувати тепер, — спокійно промовив пан Еш.

Цієї зими в крамниці було більше зайняття, ніж досі. Пан Еш присвятив більшість свого часу закупівлі антиків, а пані Еш і Марта продавали їх швидко. Про знахідку наче б забулося.

Одного квітневого дня, коли квіти почали розцвітали, а дерева зеленіти, пан Еш промовив: — Ви, Марто, давно не були в оселі Гестери. Чи не могли в заглянути туди сьогодні по полудні? Ми тут доглянемо всього.

Пані Еш провела Марту до дверей і сказала: — Гляньте під скирту газет перед коминком. Там чекає вас несподіванка.

Марта знала кожний крок на стежині, — як вона біжить униз до потічка, де стоїть старе шовковичне дерево з покрученими коренями, в якому живе сіренька вивірка. Марта знала кожний цаль у двох кімнатах Гестериного дому, знищені дошки на підлозі, помпу на воду при кухонному зливі і малі чудні віконця з хвилястими шибками. Вона сіла на скирту газет, вдивлялася в місце, де висіла Гестерина картина і мріяла. Під газетами знайшла коверт. В ньому був документ про запис посілости Гестери на її ім'я. Малий домик, який Марта знала так добре і так сильно любила, став її власністю.

Марта спровадилася першого травня. Був чудовий день, якраз пригожий на перепровадження. Повітря було лагідне й тепле, сповнене пташиного щебету. Мекс ганявся за метеликами. Марта

Ілюстрації авторів Мартина й Маргарити Кол до свого оповідання „Спадщина Гестери Лей".

змінила дещо обстанову помешкання, але деякі речі залишила постарому. Коминок горів весело, як завжди, помпа в кухні качала воду, як раніше. Марта примістила картину Гестери там, де вона завжди висіла.

Коли б Гестера Лей була присутня, вона була б вдоволена...

— — — — —

Пояснення-словничок: **оберемок** — armful; **поліно** — log, pillet; **клубок** (ниток) — ball; **волічка** — вовняна нитка; **митний уряд** — custom office; **уповноважування** — authorize; **знахідка** — finding; **дохід** — income; **розголос** — spreading; **цаль** — inch; **обстанова** — furniture.

МОРОЗЕЦЬ

Морозець,
Морозець,
Пощипав нам щічки!
Теплі чобітки у нас,
Хутра й рукавички.

— Морозець,
Морозець! —
Плещемо в долоні.
У дівчаток і хлоп'ят
Носики червоні.

Алла КОССОВСЬКА

КАЧИНА ПРИГОДА

(Ілюстрація Ірини Молодецької)

Як у нашім садку, на замерзлім ставку
Зібралися качки на нараду:
Що робити качкам, як води нема там,
Де живе їх маленька громада?
„Нам не зимно в гурті,
У нас пера густі, але жить без води нам несила,
Любим плавати ми, нам не страшно зими,
Так природа вже нас всіх створила.

Та прийшов садівник, молодий чоловік,
Він качок пожалів, кригу ломом розбив,
Воду випустив знову на волю.
Утворився ставок для зраділих качок,
Хоч маленький, в пробитому льоді.
„От тепер добре нам, будем плавати там,
Пить водичку і гратись доволі!

———

Пояснення-словничок: **лом** — металева палиця, якою розбивають щонебудь тведе (crow-bar, gave lock); **створити** — давати життя (to create); нам **не сила** — ми не можемо.

Ганна ЧЕРІНЬ

НАДВІР

(Ілюстрація Марти Гулей-Леґецкіс)

Скрізь так чисто, так біленько,
Пташка кличе: „Ціp-ціp-ціp!"

Тільки з хати наша ненька
Не пускає нас надвір.

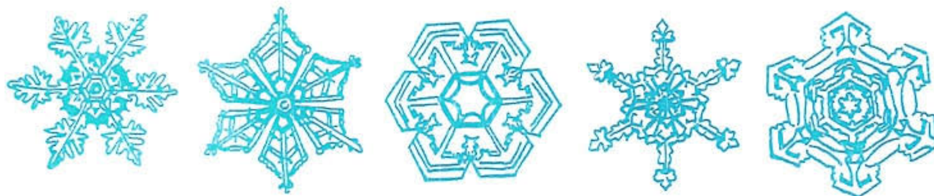
Каже: — Діти, майте розум,
Не жартуйте ви з морозом,
Бо мороз і завірюха
Об'єднаються в біді,
Обморозять ніс і вуха —
Хворі будете тоді...

— Ой, пусти нас, люба ненько,
Добре це для наших ніг!
Як побігати швиденько,
Стане теплим навіть сніг.

Ми наперекір погрозам
Будем гратися з морозом.
Гей-га! Ого-го!
Переможемо його!

— — — — —

Пояснення-словничок: **Наперекір** — in defiance, in opposition.

Ганна ЧЕРІНЬ

Ілюстрація Марти ГУЛЕЙ-ЛЕҐЕЦКІС

МЕТЕЛИЦЯ

Хмара вкрила видноколи,
Світла денного нема...
Із мітлою через поле
Мчить метелиця-зима.

Снігова густа заслона
Зупинила авторух,
Бо ні правил, ні закону
Не бува для завірюх.

Притрусило всі доріжки,
Замело усі сліди,
Що зробили наші ніжки,
Як ішли туди-сюди.

Пролітає завірюха
В вихрі реготу й погроз:
— Гей, ховайте ваші вуха,
Бо зачепить їх мороз!

А коли втомилась в танці,
Зупинився снігопад.
І сидить зима в альтанці,
Оглядає білий сад.

Ще подумала хвилинку
І махнула помелом,
Щоб прикрасити ялинку
Під Марійчиним вікном.

_ _ _ _ _

Пояснення-словничок: **Виднокіл,** обрій — horizon, sky line.

Ганна ЧЕРІНЬ

Ілюстрація Марти ГУЛЕЙ-ЛЕҐЕЦКІС

ПЕТРИК ЇДЕ ДО БАБУСІ

**Сніг мете,
Сніг мете,
Рейки замітає.
Не зважаючи на те,
Поїзд поспішає.**

**Поїзд мчить, аж присідає,
Сніжну куряву здіймає...
Через поле, через ліс
Стукіт-ґрюкіт від коліс.**

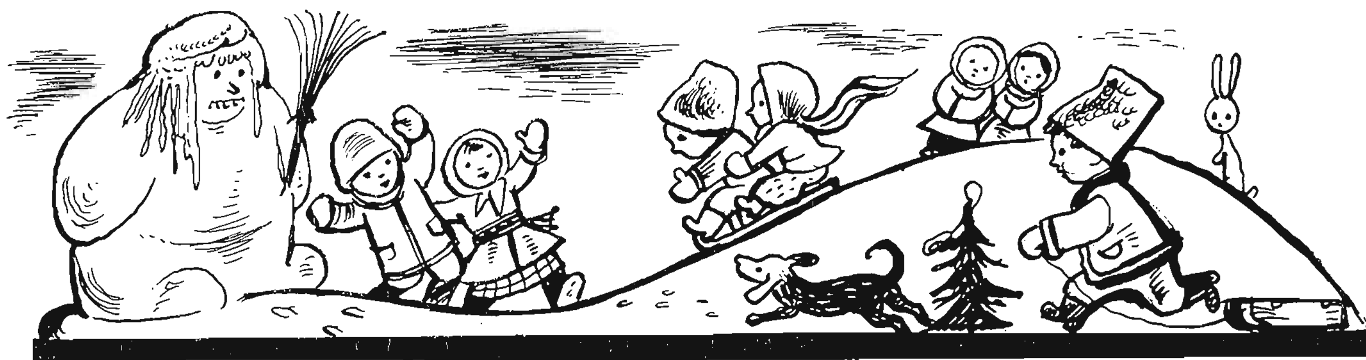
**А в вагоні при вікні
Їде Петрик в мандри.
А повз нього, як в кіні,
Пролітають кадри:**

**То будівля стадіона,
То ліси, то люди...
Не виходячи з вагона,
Мандрувати всюди.**

**Поїзд рветься, поїзд мчить,
Поспішає кожну мить.
Жух-жух, ще й гуде,
Бо Петруся бабця жде.**

— — — — —

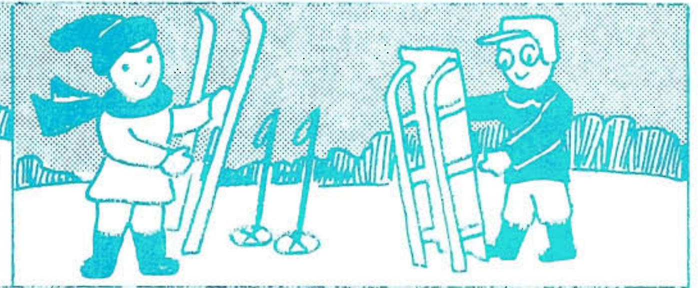
Пояснення-словничок: **Рейки** — rail; **кадр** — окрема сцена в фільмі.

Текст: Валентина ЮРЧЕНКО *Ілюстрації: Іван БРИКОВИЧ*

ВЕСЕЛИК-ЛЯСЬ

Над лісами, над полями
Сипле вже зима снігами, —

Лясь із Луцем залюбки
Лижви лагодять, санки,

Щоб зимової пори
Їм спускатися з гори.

Раптом заєць скік! у браму
І несе їм телеграму:

— Через ліс у цей наш край
Їде Святий Миколай!

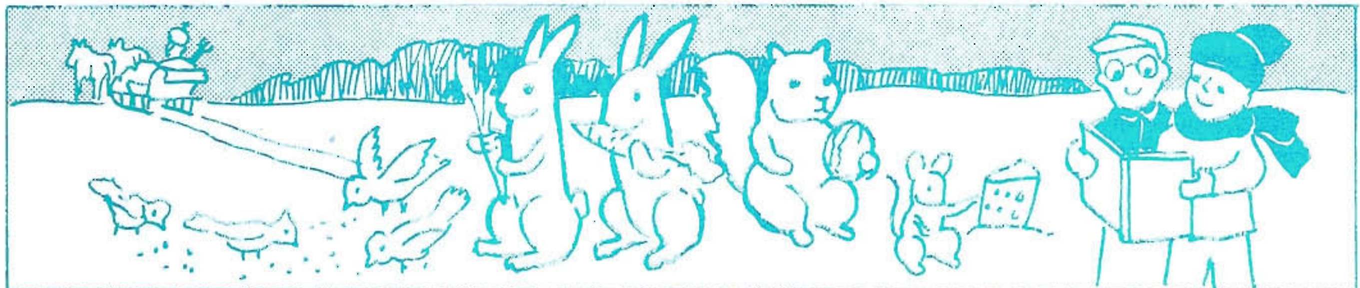
Гарні він везе пакунки,
Чемним звірям подарунки!

Це зачули вовк і лис:
— Утікаймо геть у ліс,

Бо таким, як, ми нечемним,
Що чекати надаремно?!

До Святого Миколая
Вмить пташок злетілась зграя,

Сипле він пташкам зернят,
Дав пакунки й для звірят —

Білкам жолуді й горіхи,
Моркви зайчикам на втіху.

Лясь із Луцем — змагуни,
Їм — „Веселку" й ковзани!

Пояснення-словничок: **Залюбки** — радо, охотно; **лижви**, або **лижі** — ski; **зграя** — громада (flock); **білка** — вивірка (squirrel).